

Bírósági tárgyalás

Bíró

Vádlott! Tisztában van az Ön ellen felhozott váddal?

Vádlott

Nem bíró úr, nem tudok róla, hogy bármiféle bűn terhelne.

Bíró

Ön elhaladt egy virágzó cseresznyefa mellett. Egy pillanatra megállította Önt a fa földöntúli szépsége. Megsejtette, hogy rajta keresztül Isten követe akarja megszólítani. Ám ahelyett, hogy meghallgatta volna az üzenetet, mit tett? Futólag megállapította magában, hogy „Aha, virágzik a cseresznye!...” De ez még nem minden. Miután megtette ezt az ostoba és banális kijelentést, mellyel megölt egy pillanatot, amelyen át beléphetett volna Isten országába, még hozzáfűzte: „Jé, milyen szép!” Mintegy vállon veregette a pillanatot, amit épp leterített. Ez a szálnalmas és hidegvérű cinizmus az égre kiált!

Ezen kívül alaposan gyanúsítható, hogy mohó és kéjsóvár figyelme hasonló módon végzett pillanatok ezreivel, sőt millióival.

Bűnösnek vallja magát?

Vádlott

De bíró úr, engedje meg, hogy felhívjam a figyelmét: végső soron ez magánügyem. Mi köze van a magas bíróságnak ahhoz, hogy elszalasztom-e életem isteni pillanatait vagy sem?

Bíró

Magánügye? Úgy gondolja? Igen, ez a védekezés jól illik cinikus tettéhez. Igaza van, magánügyévé tette azt a pillanatot. Ott állt az univerzum határán, egy hajszál választotta el attól, hogy a virágzó cseresznyefában az univerzum kimondja titkát, és megértesse Önnel saját, létfontosságú feladatát is. Ön az időtlen végtelenbe emelhetett volna e pillanatot, átalakíthatta volna lelkét ama bizonyos lajtorjává, amelyen az angyalok „fel- és alászállanak”. E helyett mit tett? Éles elmével megállapította, hogy virágzik a cseresznyefa. És mivel Ön jónak tartja magát, és fogékonyak a szépre, még azt is hozzáshajtott: „Milyen szép!...” Ezzel megölte ezt a kozmikus pillanatot, és kétségtelenül magánügyévé tette.

Vádlott

Bíró úr, beismerem: vádbeszéde meggyőző és lesújtó. Kérem, mégis... vegye figyelembe, hogy nem vezetett rossz szándék. Nem akartam gyilkosává válni annak a pillanatnak.

Bíró

Számítottam erre az olcsó kifogásra. „Nem akarta!” Persze, hogy nem akarta. Ki akart valaha is valami gonoszt tenni? Ha ez számítana, akkor szinte soha nem történt volna semmi gonoszság! Csakhogy nagyon is történik. Alig is történik más. „Nem akarni” – nagyon kevés, lássa be! Ennél már csak az rosszabb, ha valaki „jót akar”. Mert amikor előre tudjuk, hogy mi a „jó”, abból nem is lehet más, csak gonoszság. Engedni a pillanat megszületését – szelíd és türelmes szeretettel – az lett volna jó.

Vádlott

Beismerem. Mégis... engedjen meg egy utolsó mentséget, bíró úr! Miért éppen én? Miért éppen engem kell felelősségre vonni? A többiek talán annyival kíméletesebben bánnak a pillanataikkal?

Bíró

Ez a „mentség” olyan aljas, hogy még válaszolni is megalázó rá. Csökkenti talán egy gonosztett mértékét, ha mások is hasonló gonosztetteket hajtanak végre? Micsoda ördögi logika mondatja ezt Önnel? Igaz, tudjuk jól, hogy a szeretet és a bölcsesség nem követ földi logikát. Minél inkább megosztjuk őket másokkal, annál jobban megsokszorozódnak. De következik-e ebből, fordítva, hogy gonoszságunk és ostobaságunk kevesebb lesz attól, hogy mások is gonoszak és ostobák? Nem. Nem és nem.

Vádlott

Bíró úr, megértettem a vádat. Beismerem bűnösségemet. Mi az ítélet?

Bíró

Kímélje meg a bíróságot a könnyeitől és az ostoba kérdéseitől. Önnek is tudnia kell, hogy ez a bíróság nem hoz ítéletet. Hogyan is tehetné? Hiszen Ön már régóta rabja a börtönnek, melyet „szilárd meggyőződéseiből” és kicsinyes vágyaiból épített önmagának, már régóta banális szokásaival verte láncra önmagát. Ezen kívül mire tudná még ítélni Önt a bíróság?

Vádlott

Bíró úr!... Akkor hát mit tegyek?

Bíró

Kelj fel és járj, végre! Menj vissza a cseresznyefádkhoz, és várd ki, amíg megszólít! Hagyd, hogy megszülethessen benned a pillanat, ahelyett, hogy megölnéd őt! Végy kezedbe egy cérnaszálat, és engedd, hogy kimondja magát benned! Figyelj oda embertársaidra, ne fecsegy mindig bele, ha szólnak hozzád! Rendezz mindennap ünnepet, hogy Isten megszólíthassa isteni lényedet, mely benned él! Akkor képes leszel megállni önmagadban, száználmas lelki mankók nélkül. Ne úgy élj, mint egy vadállat, vagy még inkább, mint egy gép! Ébredj fel, élj emberi életet! Légy végre szabad!

Vádlott

Bíró úr...

Bíró

Tudom, azt akarod mondani, hogy nem vagy rá képes. Persze, hogy nem. Tudjuk. Ne aggódj, segítünk. De az első lépést neked kell megtenned. A cseresznyefa vár. Örök virágzásban.

Böszörményi László